

دانشگاه علمی کاربردی
سازمان آموزش و تحقیقات تکمیلی

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
گروه آموزشی روانشناسی

رساله برای دریافت درجه دکتری تخصصی
رشته روانشناسی

تعیین اثربخشی روان درمان گری پویشی کوتاه مدت با رویکرد همدلانه و رویکرد تعدیل کننده اضطراب بر وضعیت روانشناختی دانشجویان دارای علائم اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی

پژوهشگر:

مهری مولایی

استاد راهنما:

دکتر نادر حاجلو و دکتر گودرز صادقی هاشجین

استاد مشاور:

دکتر نیلوفر میکائیلی و دکتر شیما حیدری

اردیبهشت ماه 1397

عنوان و نام پدیدآور: تعیین اثربخشی روان‌درمان‌گری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد همدلانه و تعدیل‌کننده اضطراب بر وضعیت روانشناختی دانشجویان دارای علائم اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی/مه‌ری مولایی

استادان راهنما: دکتر نادر حاجلو، دکتر گودرز صادقی هاشجین

استادان مشاور: دکتر نیلوفر میکائیلی، دکتر شیما حیدری

تاریخ دفاع: 1397/2/26

تعداد صفحات: 195 ص.

شماره پایان‌نامه: گروه روانشناسی، 97/د/20/2366

چکیده:

هدف: هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی روان‌درمان‌گری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد همدلانه و تعدیل‌کننده اضطراب بر وضعیت روانشناختی دانشجویان دارای علائم اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی بود.

روش‌شناسی پژوهش: طرح پژوهش حاضر تمام آزمایشی و از نوع پیش‌آزمون- پس‌آزمون چندگروهی بود. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویانی بود که تشخیص اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی دریافت کرده بودند. نمونه پژوهش شامل 30 دانشجویی دارای علائم اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی بود که از میان دانشجویان بر اساس مصاحبه بالینی ساختاریافته و مقیاس ارزیابی کلی عملکرد شناسایی و به صورت تصادفی به سه گروه (دو گروه آزمایشی و یک گروه کنترل) گمارده شدند. پرسشنامه اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی، مصاحبه ساختاریافته بالینی نشانگان اضطراب جدایی بزرگسالان، مقیاس ارزیابی کلی عملکرد، پرسشنامه افسردگی و اضطراب، مقیاس خودانگاره و پرسشنامه ابرازگری هیجانی جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. برای گروه‌های آزمایشی، درمان همدلانه و تعدیل‌کننده اضطراب به مدت 12 جلسه 50 دقیقه‌ای برگزار گردید. پرسشنامه‌های مذکور در سه مرحله، پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری دو ماهه تکمیل گردیدند. گروه کنترل، مداخله‌ای دریافت نکرد. برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل واریانس چند متغیری با اندازه‌گیری مکرر استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که درمان پویشی همدلانه بر متغیرهای افسردگی، اضطراب و خودانگاره، تاثیر آماری معناداری داشته است و این تغییرات تا دوره پیگیری دو ماهه وجود داشته است. اما تاثیر گذاری بر ابرازگری هیجانی معنادار نبود. همچنین نتایج نشان داد که درمان پویشی تعدیل‌کننده اضطراب تاثیرات معناداری در کاهش اضطراب، بهبود خودانگاره و ابرازگری هیجانی داشته است اما در تاثیر گذاری بر متغیر افسردگی معنادار نبوده است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر، درمان‌های پویشی کوتاه‌مدت همدلانه و تعدیل‌کننده اضطراب، مداخلات مؤثر و کارآمدی در بهبود وضعیت روانشناختی در اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی است.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی کلی عملکرد، افسردگی، اضطراب، ابرازگری هیجانی، خودانگاره، درمان پویشی همدلانه، درمان تعدیل‌کننده اضطراب

فهرست مطالب

1-مقدمه و هدف.....	2
1-1-مقدمه.....	2
2-2-بیان مساله.....	Error! Bookmark not defined.
3-1-اهمیت و ضرورت پژوهش.....	Error! Bookmark not defined.
4-1-اهداف پژوهش.....	Error! Bookmark not defined.
1-4-1-اهداف کلی.....	Error! Bookmark not defined.
2-4-1-اهداف جزئی.....	Error! Bookmark not defined.
5-1-سؤال‌های پژوهش.....	Error! Bookmark not defined.
6-1-فرضیه‌های پژوهش.....	Error! Bookmark not defined.
7-1-متغیرهای پژوهش.....	Error! Bookmark not defined.
8-1- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-1- اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-2- روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد هم‌دلانه.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-3- روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد تعدیل‌کننده اضطراب.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-4- افسردگی.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-5- اضطراب.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-6- ارزیابی کلی عملکرد.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-7- ابرازگری هیجانی.....	Error! Bookmark not defined.
8-1-8- خودانگاره.....	Error! Bookmark not defined.
2- پیشینه تحقیق.....	Error! Bookmark not defined.
1-2-مقدمه.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-اختلال اضطراب جدایی.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-1- اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-2- تعریف اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-4- مدل‌های نظری اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-5- ملاک‌های تشخیصی اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی براساس DSM-V.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-6- تشخیص افتراقی اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی از اختلالات همبود.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-7- شیوع، تفاوت‌های جنسیتی و تغییرات فرهنگی.....	Error! Bookmark not defined.
2-2-8- سبب‌شناسی.....	Error! Bookmark not defined.

- 1-8-2-2- عوامل زیستی و ژنتیکی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-8-2-2- عوامل محیطی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 9-2-2- همه‌گیر شناسی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 10-2-2- همبودی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 11-2-2- دلایل نادیده انگاشتن اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی توسط متخصصان بالینی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 12-2-2- تحلیل روان‌تحلیلیگری در مورد اضطراب جدایی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 13-2-2- درمان‌های انجام شده در اختلال اضطراب جدایی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-2-3- افسردگی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-3-2- تئوری روان‌تحلیل‌گری در زمینه افسردگی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-2-4- اضطراب.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-4-2- تئوری روان‌تحلیلیگری اضطراب.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-4-2- افسردگی و اضطراب در اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 5-2-5- ارزیابی کلی عملکرد.....**Error! Bookmark not defined.**
- 6-2-6- ارزیابی کلی عملکرد در اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 7-2-7- ابرازگری هیجانی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-7-2- ابرازگری هیجانی در اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 8-2-8- خودانگاره.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-8-2- ویژگی‌های خودانگاره.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-8-2- عوامل موثر در خودانگاره.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-8-2- خودانگاره در اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 9-2-9- روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت.....**Error! Bookmark not defined.**
- 10-2-10- روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد هم‌دلانه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-10-2- نقش همدلی در درمان بیماریهای خویشتن.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-10-2- اهمیت گوش دادن هم‌دلانه در درمان پویشی کوتاه‌مدت هم‌دلانه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-10-2- نموده‌های کلیدی در روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت هم‌دلانه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-10-2- خود در روانشناسی خویشتن.....**Error! Bookmark not defined.**
- 11-2-11- روان‌درمانگری پویشی کوتاه‌مدت با رویکرد تعدیل‌کننده اضطراب.....**Error! Bookmark not defined.**
- 1-11-2- بازشناسی دفاع.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-2- گام‌های بازشناسی دفاع.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-11-2- بازسازی و رهاسازی دفاع.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-11-2- راه‌های درافتادن با دفاع.....**Error! Bookmark not defined.**

- 2-11-5-بازسازی عاطفه: تجربه عاطفه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-6-گامهای اساسی برای تجربه عاطفه:.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-7-بازسازی عاطفه: ابراز عاطفه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-8-تکنیک‌ها برای ابراز عاطفه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-9-بازسازی خود: ایجاد شفقت و مراقبت نسبت به خود.**Error! Bookmark not defined.**
- 2-11-10-بازسازی دیگران.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-12-پیشینه‌ی پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**
- 2-13-جمع بندی کلی فصل.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-روش تحقیق.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-1-مقدمه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-2-روش پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-3-جامعه آماری، نمونه و روش نمونه‌گیری.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-ابزار جمع آوری اطلاعات.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-1-پرسشنامه تشخیصی اختلال اضطراب جدایی بزرگسالان.**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-2-مصاحبه ساختار یافته بالینی نشانگان اضطراب جدایی بزرگسالان.**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-3-مقیاس افسردگی، اضطراب، و تنیدگی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-4-مقیاس ارزیابی کلی عملکرد.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-5-پرسشنامه ابرازگری هیجانی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-4-6-مقیاس خودانگاره بک.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-5-روش‌های مداخله.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-5-1-روان‌درمانگری پویایی کوتاه‌مدت با رویکرد هم‌دلانه.**Error! Bookmark not defined.**
- 3-5-2-روان‌درمانگری پویایی کوتاه‌مدت با رویکرد تعدیل‌کننده اضطراب.**Error! Bookmark not defined.**
- 3-6-روش اجرای پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**
- 3-7-روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-تجزیه و تحلیل داده‌ها.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-1-مقدمه.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-2-یافته‌های جمعیت شناختی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-3-یافته‌های توصیفی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-4-یافته‌های استنباطی.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-4-1-فرضیه اول پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**
- 4-4-2-فرضیه دوم پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**

Error! Bookmark not defined.	3-4-4
Error! Bookmark not defined.	4-4-4
Error! Bookmark not defined.	5-4-4
Error! Bookmark not defined.	6-4-4
Error! Bookmark not defined.	7-4-4
Error! Bookmark not defined.	8-4-4
Error! Bookmark not defined.	5-بحث و نتیجه گیری
Error! Bookmark not defined.	1-5-مقدمه
Error! Bookmark not defined.	2-5- بحث و نتیجه گیری
Error! Bookmark not defined.	3-5-نتیجه گیری نهایی پژوهش
Error! Bookmark not defined.	4-5- محدودیت های پژوهش
Error! Bookmark not defined.	5-5- پیشنهادهای
Error! Bookmark not defined.	1-5-5-پیشنهادهای پژوهشی
Error! Bookmark not defined.	2-5-5-پیشنهادهای کاربردی
Error! Bookmark not defined.	6-منابع

فهرست جدول‌ها

- جدول 1-2: مقیاس ارزیابی کلی عملکرد.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 1-3 : دیاگرام طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه کنترل **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 2-3: راهنمای درمانی رویکرد روان‌پوشی کوتاه مدت همدلانه..... **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 3-3: راهنمای درمانی رویکرد روان‌درمانی پوشی تعدیل‌کننده اضطراب..... **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 1-4- توزیع فراوانی و درصد تاهل دانشجویان.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 2-4- توزیع فراوانی و درصد بومی و غیر بومی بودن دانشجویان **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 3-4- توزیع فراوانی و درصد رشته دانشجویان.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-4- میانگین و انحراف استاندارد پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری افسردگی، اضطراب،
ابرازگری هیجانی و خودانگاره در گروه‌های پژوهش.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-5-آزمون کولموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات اضطراب
.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-6- نتایج آزمون لوین جهت بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-7- نتایج آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس‌های درون گروهی **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-8- نتایج آزمون ام‌باکس جهت بررسی متغیر اضطراب..... **Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-9- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه‌گیری‌های مکرر برای اثرات بین
گروهی و تعامل.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-10- نتایج تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر بر سه بار اندازه‌گیری نمره اضطراب در
گروه‌های درمانی و کنترل.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-11-آزمون کولموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات افسردگی
.....**Error! Bookmark not defined.**
- جدول 4-12- نتایج آزمون لوین جهت بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bookmark not defined.**

جدول 4-13- آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس های درون گروهی..... **Error!**

Bookmark not defined.

جدول 4-14: نتایج آزمون ام باکس جهت بررسی متغیر افسردگی.. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-15: نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه گیری های مکرر برای اثرات بین

گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-16- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی ها با اندازه گیری مکرر بر سه بار اندازه گیری

نمره افسردگی در گروه های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-17-آزمون کالموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات اضطراب

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-18- نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس های بین گروهی..... **Error!**

Bookmark not defined.

جدول 4-19-آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری کوواریانس موقعیت های مورد مطالعه

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-20- نتایج آزمون باکس جهت بررسی متغیر اضطراب..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-21- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه گیری های مکرر برای اثرات بین

گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-22- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی ها با اندازه گیری مکرر بر سه بار اندازه گیری

نمره اضطراب در گروه های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-23- آزمون کولموگروف- اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات ابرازگری

هیجانی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-24- نتایج آزمون لوین جهت بررسی همگنی واریانس های بین گروهی..... **Error!**

Bookmark not defined.

جدول 4-25: آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس های درون

گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-26- نتایج آزمون باکس جهت بررسی متغیر ابرازگری هیجانی. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-27- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه گیری های مکرر برای اثرات بین

گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-28- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی ها با اندازه گیری مکرر بر سه بار اندازه گیری

نمره ابرازگری هیجانی در گروه های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-29-آزمون کولموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات افسردگی

..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-30- نتایج آزمون لوین بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-31- آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس‌های درون گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-32- نتایج آزمون باکس جهت بررسی متغیر افسردگی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-33- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه‌گیری‌های مکرر برای اثرات بین گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-34- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی‌ها با اندازه‌گیری مکرر بر سه بار اندازه‌گیری نمره افسردگی در گروه‌های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-35- آزمون کالموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات ابرازگری هیجانی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-36- نتایج آزمون لوین بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-37- آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس‌های درون گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-38- نتایج آزمون باکس جهت بررسی متغیر ابرازگری هیجانی. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-39- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه‌گیری‌های مکرر برای اثرات بین گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-40- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی‌ها با اندازه‌گیری مکرر بر سه بار اندازه‌گیری نمره ابرازگری هیجانی در گروه‌های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-41- آزمون کالموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات خودانگاره..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-42- نتایج آزمون لوین بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-43- آزمون کرویت موچلی برای بررسی برابری واریانس‌های درون گروهی..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-44- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه‌گیری‌های مکرر برای اثرات بین گروهی و تعامل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-45- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی‌ها با اندازه‌گیری مکرر بر سه بار اندازه‌گیری نمره اضطراب در گروه‌های درمانی و کنترل..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-46- آزمون کالموگروف-اسمیرنف جهت بررسی نرمال بودن توزیع نمرات خودانگاره..... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-47- نتایج آزمون لوین جهت بررسی همگنی واریانس‌های بین گروهی **Error!**
Bookmark not defined.

جدول 4-48- آزمون کرویت موجلی برای بررسی برابری کوواریانس موقعیتهای مورد مطالعه
Error! Bookmark not defined......

جدول 4-49- نتایج آزمون ام باکس جهت بررسی متغیر خودانگاره **Error! Bookmark not**
defined.

جدول 4-50- نتایج آزمون تحلیل واریانس چند متغیره با اندازه‌گیری‌های مکرر برای اثرات بین
گروهی و تعامل **Error! Bookmark not defined.**

جدول 4-51- نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی‌ها با اندازه‌گیری مکرر بر سه بار اندازه‌گیری
نمره خودانگاره در گروه‌های درمانی و کنترل **Error! Bookmark not defined.**

فهرست شکل‌ها

شکل 2-1: سنین شروع اختلال اضطراب جدایی کودکی و بزرگسالی. **Error! Bookmark not defined.**

شکل 2-2: علائم اضطراب..... **Error! Bookmark not defined.**

فهرست پیوست ها

پیوست الف: پرسشنامه اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی. **Error! Bookmark not defined.**

پیوست ب: مقیاس اضطراب، افسردگی و استرس **Error! Bookmark not defined.**

پیوست پ: پرسشنامه ابرازگری هیجانی **Error! Bookmark not defined.**

پیوست ت: مقیاس خود انگاره بک **Error! Bookmark not defined.**

پیوست ث: مصاحبه ساختاریافته بالینی برای نشانگان اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی. **Error! Bookmark not defined.**

پیوست ج: درمان پویشی کوتاه مدت با رویکرد هم‌دلانه..... **Error! Bookmark not defined.**

پیوست چ: درمان پویشی با رویکرد تعدیل‌کننده اضطراب. **Error! Bookmark not defined.**

1-1-مقدمه

اختلالات اضطرابی اثرات منفی اساسی بر کیفیت زندگی دارد (اولانتونجی، سیسلر، و تولین^۱، 2007). شواهدی مبنی بر بدکارکردی‌هایی در تحصیل و روابط بین‌فردی در بیماران فوبی اجتماعی (استین و کین^۲، 2000)، بهزیستی پایین در بیماران دارای اختلال استرس پس از سانحه (توماس، هاپوود، رایت، سانسلو، مک‌دویت-مورفی، آنسل^۳ و همکاران، 2014) و بیکاری بالا، میزان بالای طلاق و کیفیت پایین زندگی در اختلال اضطراب فراگیر (روبرگ، مارچاند، رینحارز، مارچاند و کلوتیر^۴، 2004) وجود دارد. یکی از اختلال‌های اضطرابی، اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی^۵ (ASAD) است. اختلال اضطراب جدایی نوعی اختلال روانی است که در آن فرد به علت جدا شدن از خانه یا از افرادی که به آن‌ها وابستگی عاطفی زیادی دارد (پدر، مادر، پدربزرگ، مادربزرگ و یا خواهران و برادران و همسر) به شدت مضطرب می‌شود (هتما، نیل و کندلر^۶، 2001). ملاک‌های تشخیصی اختلال اضطراب جدایی در پنجمین متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-V) همان هشت ملاک تشخیصی DSM-IV-TR است، با این تفاوت که این اختلال به طبقه اختلالات اضطرابی منتقل شده است و ملاک‌های عنوان شده محدود به سن نیستند (کیرانوسکی، کاترین، روکی، فاگیولین، فرنگ، و ویکتوریا^۷، 2002). طبق نظر مانیکاواسگار، سیلو و کورتیس^۸ (1997) مواجهه با جدایی واقعی یا احتمالی از افراد مهم سبب افزایش و تشدید علائم اضطراب جدایی در

1. Olantunji, Cisler, Tolin
2. Stein & Kean
3. Thomas, Hopwood, Wright, Sanislow, Mcvitt-Murphy, Ansell
4. Roberg, Marchand, reinharz, Marchand, Cloutier
5. Adult Separation Anxiety Disorder
6. Hetterma, Neale, Kendler
7. Cyranowsky, Katherine, Rucci, Fagiolin, Frank, Victoria
8. Manicavasgar, Silove, Curtis

بزرگسالی می‌شود. نتایج مطالعات مانیکاواسگار و همکاران (1997) و بوگلس، نپ و کلارک⁹ (2013) نشان می‌دهند که اضطراب جدایی در بزرگسالی شباهت بسیاری با این اختلال در کودکی دارد، به همین علت نشانه‌های اضطراب جدایی در DSM-V برای دوره بزرگسالی نیز مطرح می‌شود (کیرانوسکی و همکاران، 2002). اختلال اضطراب جدایی در DSM-V به دو نوع تقسیم‌بندی شده است. نوع اول، اختلال اضطراب جدایی با شروع در بزرگسالی (ASAD) و نوع دیگر اختلال اضطراب جدایی با شروع در کودکی¹⁰ (CSAD)، (بوگلس و همکاران، 2013). در بزرگسالی علائم اختلال اضطراب جدایی به صورت اضطراب شدید از جدا شدن از همسر، فرزندان و همچنین والدین است (مانیکاواسگار، سیلوو، واگنر و دروینی، 2003). مانیکاواسگار، مارنن، پینی، آبلی، ریس و آپین¹¹ (2010) دریافتند که ترس هسته‌ای در این بیماران، بر جدایی از اشکال مورد دلبستگی¹² و این احتمال که صدمه و آسیبی برای این افراد روی خواهد داد، متمرکز است. علائم همراه نیز عبارتند از: بی میلی از ترک مکان‌های امن، آشفتگی‌های خواب (ترس و اجتناب از تنها خوابیدن، کابوس‌هایی درباره جدایی) و تمرکز بسیار زیاد بر حفظ روابط نزدیک و در ارتباط مداوم بودن با افراد مورد دلبستگی.

در تعداد بسیار زیادی از مبتلایان به اختلال اضطراب جدایی (77/5 درصد) شروع علائم در بزرگسالی و بعد از سن 18 سالگی بوده (مارنن و سیلوو¹³، 2013) و بیش از نیمی از مبتلایان (53 درصد) تاریخچه‌ای از اختلالات خلقی و بسیاری از آنها (75 درصد) در مرحله درمان اختلالات هیجانی بودند (بوگلس و همکاران، 2013). اختلال اضطراب جدایی بر بسیاری از جنبه‌های عملکردی زندگی از جمله کار، تحصیل، مدیریت خانه، فعالیت‌های اجتماعی، فعالیت‌های خصوصی، ارتباطات صمیمی و تعاملات بین‌فردی تاثیر می‌گذارد (سیلوو، مارنن و واگنر¹⁴، 2010، پینی، آبلی، شیر، کاردینی، لاری و گسی¹⁵، 2010). چنانچه مطالعه مانیکاواسگار و همکاران (2010) نیز نشان داد که

9. Bogles, Knappe, Clark

10. Childhood separation anxiety disorder

11. Manicavasagar, Marnane, Pini, Abelli, Rees, Eapan

12. Attachment Figures

13. Marnane & Silove

14. Silve, Marnane, Wagner

15. Pini, Abelli, Shear, Cardini, Lari, Gesi

اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی در بین انواع فرعی^{۱۶} اختلالات اضطرابی در مکان بالایی به جهت ایجاد بدکارکردی در عملکرد قرار دارد.

پژوهش پینی، آبلی، ترویسو، سیراکوسانو، کاسانو، شیر^{۱۷} و همکاران (2009) نشان دادند که آشفتگی‌های ادراک شده توسط افراد مبتلا به اختلال اضطراب جدایی منجر به اختلال و بدکارکردی اجتماعی، تحصیلی و دیگر جنبه‌های مهم عملکردی می‌شود. مطالعه دیگری نیز نشان داده است که اختلال اضطراب جدایی زمینه‌ساز دیگر اختلالات اضطرابی و یک اختلال اولیه است (مانیکاواسگار، سیلو، کورتیس و واگنر^{۱۸}، 2000). در مطالعه‌ای دیگر (پینی و همکاران، 2010) در نمونه‌ای از بیماران سرپایی دچار اختلالات خلقی و افسردگی، آنهایی که ASAD داشتند، بدکارکردی و نقص‌های بالایی مطابق مقیاس ناتوانی شیپان، در کار و عملکرد تحصیلی، روابط بین‌فردی و ارتباطات خانوادگی نسبت به بیماران بدون ASAD یا CSAD داشتند. در بررسی مطالعات ملی میدانی همپوشی^{۱۹} (NCS-R) نشان داده شده است که اختلال اضطراب جدایی با شروع در بزرگسالی به نوبه خود یک موقعیت تضعیف‌کننده می‌تواند باشد به طوری که 63 درصد افراد بدون اختلالات همبود در یک یا چند زمینه از نقش‌های اجتماعی (مثل کار و روابط بین‌فردی) و 30 درصد از آنها نقص‌های شدیدی در حوزه‌های مختلف عملکرد داشتند. به علاوه، طبق مطالعات NCS-R بزرگسالان دارای ASAD اغلب مجرد یا طلاق گرفته بودند و با تحصیلات پایین، بیکار و ناتوان برای کار در مقایسه با گروه سالم بودند (شیر، جین، روسکیو، والترز، کسلر^{۲۰}، 2006). شیر و همکاران (2006) دریافتند که اختلالات اضطرابی (9/4) و اختلالات خلقی (3/4) همبود در افراد دارای اختلالات اضطراب جدایی کودکی و بزرگسالی بسیار شایع است و تفاوت معناداری در الگوهای همبودی بین اختلال اضطراب جدایی کودکی و بزرگسالی وجود نداشت. نرخ احتمال برای فوبی خاص (4/3)، اختلال استرس پس از سانحه (4/2)، اختلال اضطراب فراگیر (3/7)، اختلال اضطراب جدایی (3/6)، آگورافوبیا (2/9) و اختلال وسواس فکری-عملی (2/4) بود، همپوشی با اختلالات شخصیت نیز نامشخص بود. بیماران دارای اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی

16. Subtype

17. Pini, Abelli, Troisi, Siracusano, Cassano, Shear

18. Manicavasagar, Silove, Curtis Wagner

19. National Comorbidity Survey Replication

20. Shear, Jin, Ruscio, Walters, Kessler

اضطراب، افسردگی و ناتوانی قابل ملاحظه‌ای، نسبت به دیگر اختلالات اضطرابی در کلینیک‌های درمان اختلال اضطرابی دارند (سیلو و همکاران، 2010).

درمان‌های مورد استفاده برای اختلال اضطراب جدایی بیشتر متمرکز بر دوره کودکی بوده است و مطالعات بسیار کمی در مورد اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی انجام شده است (پینی، آبلی، تروسی، سیراکوسانو، کاسانو، شیر^{۲۱} و همکاران، 2014). همچنین شواهدی وجود دارد مبنی بر این‌که درمان شناختی- رفتاری برای اختلال اضطراب جدایی کودکی که در برگیرنده والدین نیز بوده است، در کوتاه‌مدت موثر بوده اما در بلند-مدت شواهد، تاثیرات مشخص و معلوم نیست (اشنایدر، بلات-میونیر، هرن، آدورنتو، این-آلبون، لاوله^{۲۲}، 2011).

طبق مطالعات مانیکواواسگار و همکاران (2010) و مینیاتی، کالوگی و روسی^{۲۳} (2012) اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی نسبت به دیگر اختلالات اضطرابی مانند اختلال پنیک که اغلب با اختلال اضطراب جدایی همبود است، به درمان استاندارد شناختی- رفتاری پاسخ نمی‌دهد. مجموعه‌ای از ادبیات تحقیق متمرکز بر نوع بزرگسالی اختلال اضطراب جدایی نیز بسیار کم بوده و دلیل عمده آن مطرح شدن این اختلال در سال‌های اخیر می‌باشد (مانیکواواسگار و همکاران، 2010).

مطابق با پژوهش‌های صورت گرفته، بر تاثیرگذاری درمان‌های پویشی در درمان علائم اضطراب جدایی تاکید شده است (بوش و میلورد^{۲۴}، 2016). چنانچه در فراتحلیل انجام گرفته توسط کیف، مک کارتی، دینگر، زیلچامانو و بابر^{۲۵} (2014) درمان‌های پویشی در درمان اختلالات اضطرابی نسبت به وضعیت‌های کنترل، اثربخشی بیشتری داشته است. در مطالعه‌ای که توسط بوش و میلورد (2016) انجام گرفت، نشان داده شد که طی 21 جلسه درمان پویشی متمرکز بر وحشتزدگی- با دامنه گسترده^{۲۶} بیمار دارای علائم شدید اضطراب جدایی بزرگسال بهبود یافت.

با توجه به کمبود مطالعات داخلی و خارجی مبنی بر اثربخشی درمان‌های پویشی بر اختلال اضطراب جدایی بزرگسالی، هدف پژوهش حاضر، تعیین اثربخشی درمان‌های پویشی با رویکرد همدلانه و رویکرد تعدیل‌کننده اضطراب بر افسردگی، اضطراب،

21. Pini, Abelli, troisi, Siracussano, Cassano, Shear

22. Schneider, Blatter-Meunier, Herrn, Adornetto, In-Albon, Lavallee

23. Miniati, Calugi, Rucci

24. Busch & Milord

25. Keefe, McCarthy, Dinger, Zilcha-Mano, Barber

26. Panic-focused Psychodynamic Psychotherapy- Extended range

University of Mohaghegh Ardabili
Faculty of Educational Sciences and Psychology
Department of Psychology

The effectiveness of brief empathic psychodynamic psychotherapy and anxiety regulating psychodynamic psychotherapy on psychological conditions of university students with symptoms of adult separation anxiety disorder

By:
Mehri Mowlaie

Dissertation submitted to the Graduate Studies Office
In partial fulfillment of the requirement for the degree of
Ph.D in Psychology

Approved as: **Excellent**

Name	Degree	Responsibility	Signature
Nader Hajloo	Prof	Supervisor & Chairman	
Goudarz Sadeghi Hashjin	Prof	Supervisor	
Niloofer Mikaeili	Assoc Prof	Advisor	
Shima Hedidari	Asst Prof	Advisor	
Mohammad Narimiani	Prof	Referee	
Sajjad Basharpour	Assoc Prof	Referee	
Eisa Jafari	Asst Prof	Referee	

Title and Author:	The effectiveness of brief empathic psychodynamic psychotherapy and anxiety regulating psychodynamic psychotherapy on psychological conditions of university students with symptoms of adult separation anxiety disorder/ Mehri Mowlaie
Supervisor:	Nader Hajloo (Prof) & Goudarz Sadeghi Hashjin (Prof)
Graduation date:	2018/5/16
Number of pages:	195

Abstract

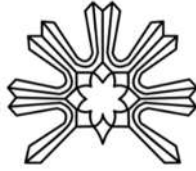
Research Aim: The aim of the current research was to examine the effectiveness of empathic psychodynamic psychotherapy and anxiety regulating psychotherapy on psychological conditions of students with symptoms of adult separation anxiety disorders

Research method: Research design was experimental multi-groups pre-post test. The study population was whole students of Ardabil universities in 2016-1017 academic years. Samples included 30 students with symptoms of adult separation anxiety disorders which were selected among students via structured clinical interview and global assessment of function and were assigned randomly into three groups (two experimental groups and one control group). The sample method was purposeful sampling method. Adult separation anxiety questionnaire, adult separation anxiety disorder clinical structured interview, global assessment of function, depression, anxiety and stress questionnaire, Beck self-concept questionnaire, emotional expression were used to gathering data. Empathic psychodynamic psychotherapy and anxiety regulating therapy were administered for experimental groups for about 12 sessions 45 minutes. Mentioned questionnaires in three stages include pre-test, post-test and three month follow up were fulfilled. Control group received no treatment. Descriptive statistics (Mean and standard deviation) and inferential statistics (repeated measure multi variable analysis of variance) were utilized.

Findings: The results of Manova with repeated measure showed that BEP therapy had significant effect on depression, anxiety and self-concept and these changes was significant until follow up phase, but the effectiveness on emotional expression was not significant. Also, the results showed that APT therapy had significant effect on anxiety, self-concept and emotional expression bit not on depression.

Conclusion: The results of the present research showed that empathic brief dynamic psychotherapy and anxieties regulating dynamic psychotherapies are effective intervention in reducing the symptoms and improve the psychological situations of adult separation anxiety disorder.

Keywords:Global assessment of function, depression, anxiety, emotional expression, empathic brief dynamic psychotherapy, anxiety regulating dynamic psychotherapy

University of Mohaghegh Ardabili
Faculty of Educational Sciences and Psychology
Department of Psychology

Dissertation submitted in partial fulfillment for the degree of Ph.D
In Psychology

**The effectiveness of brief empathic
psychodynamic psychotherapy and anxiety
regulating psychodynamic psychotherapy on
psychological conditions of university
students with symptoms of adult separation
anxiety disorder**

By:
Mehri Mowlaie

Supervisor:
Nader Hajloo (Prof)
Goudarz Sadeghi Hashjin (Prof)

Advisor:
Niloofar Mikaeili (Ph.D)
Shima Hiedari (Ph.D)

(May 2018)